

STAXITM-2

State-Trait Anger Expression Inventory

DEZVOLTAT DE CHARLES D. SPIELBERGER, PhD

RAPORT PREGATIT PENTRU:

JOHN SAMPLE (Sex: MASCULIN)

CHESTIONAR APLICAT SUB LICENTA DE:

Psiholog: MANUELA IONESCU

Data: 14/06/2006

Identificator/serie: 00000003

RAPORT DEZVOLTAT DE DRAGOS G. ILIESCU, PH.D. SI HORIA D. PITARIU, PH.D.
AVAND LA BAZA TEXTE SI CERCETARI REALIZATE DE CHARLES D. SPIELBERGER, PH.D. SI PETER R. VAGG, PH.D.

INTERPRETAREA ACESTUI RAPORT

SCOP

Acest raport ajuta la înțelegerea acelor atitudini si comportamente tipice pentru persoana evaluata, care tin de prezenta, resimtirea, controlul si manifestarea furiei in comportamentul sau. De asemenea, acest raport face o diferentiere intre furie ca stare de moment si furie ca trasatura de personalitate si intre felul in care aceste doua fatete sunt prezente in persoana evaluata.

DEFINIRE

Trairea furiei, asa cum este masurata de catre STAXI-2, este definita conceptual ca având doua componente majore - o componenta de stare si una de trasatura.

Starea de furie este definita ca fiind o stare sau conditie psihologica emotionala, marcata de sentimente subiective care variaza în intensitate de la o iritare sau suparare usoara pâna la o furie si manie intensa. Furia, ca si stare emotionala psihobiologica, este, în general însoțita de tensiune musculara si de o excitare a sistemului neuro-endocrin si a sistemului nervos central.

Furia ca trasatura de personalitate este definita în termenii diferentelor individuale, ca fiind dispozitia de a percepe un volum mare de situatii ca fiind suparatoare sau frustrante, precum si prin tendinta de a raspunde unor asemenea situatii cu nivele ridicate ale furiei, ca stare punctuala.

UTILIZARE

Raportul este creat pentru utilizarea de catre psihologi, consilieri ori alti profesioniști specializati, în cadrul muncii lor cu clientii. Raportul poate fi folosit in activitati clinice, in activitati de dezvoltare si optimizare personala, precum si in activitatea de resurse umane, in activitati precum selectia anumitor profesioniști, consilierea in cariera si coachingul pentru profesiile manageriale.

Desi formulat ca un raport de-sine-statator, care, mai ales în a doua sectiune (raportul detaliat), poate fi cu destul de multa usurinta înțeles si de persoane nespecializate în utilizarea testelor psihologice, acest raport a fost proiectat si dezvoltat în asa fel încât sa ofere asistenta profesionistului care interpreteaza rezultatele testului.

Aceste rezultate ar trebui luate în considerare doar împreuna cu opinia profesionala a specialistului si doar dupa coroborarea datelor rezultate din acest test cu rezultatele unui interviu ori ale altor posibile instrumente psihometrice. Rezultatele continute în acest raport pot fi supuse unor alterari si unor sublinieri speciale ca functie a unor astfel de coroborari facute de profesioniști specializati.

FUNDAMENT

Acest raport este bazat pe STAXI-2, un instrument psihometric care a fost validat într-o mare varietate de programe de cercetare.

Inventarul Stare-Trasatura a Exprimarii Furiei (STAXI, State-Trait Anger Expression Inventory; Spielberger, 1988) este o masura structurata, verbala, omnibus, a unor coordonate comportamentale. Chestionarul consta din 57 de itemi, grupati într-un numar de 12 scale.

CE INFORMATII POT FI REGASITE IN ACEST RAPORT?

CUPRINS

Pe langa aceasta sectiune introductiva, raportul contine doua mari sectiuni:

1. Profilul STAXI-2,
2. Raportul detaliat.

PROFIL

Sectiunea ce contine profilul STAXI-2 contine grafice ale scorurilor caracteristice pentru persoana evaluata pe cele 12 scale structurale.

COTE STANDARD T

Scorurile pentru scalele STAXI-2 sunt reprezentate în cote standardizate T. Cotele standardizate T sunt transformari ale scorurilor brute, pe marginea mediei si dispersiei esantionului de referinta. Scopul standardizarii in cote T este acela de a uniformiza masurarea, astfel incat pentru fiecare scala media este de 50 si dispersia de 10. Esantionul de referinta pentru standardizare (etalonul) este indicat in partea de sus a fiecarei pagini care contine un profil STAXI-2.

Atragem de asemenea atentia asupra faptului ca sectiunea cu profilul grafic al STAXI-2 contine doua pagini, una fiind bazata în scorare si reprezentare grafica pe etalonul specific, cerut la scorarea profilului si cealalta pe etalonul standard combinat pentru adulti normali, specific Romaniei. Date despre compozitia esantioanelor normative pot fi consultate in manualul testului, insa de obicei etalonul specific este un etalon clinic sau un etalon raportat special la sexul si varsta subiectului.

DETALIERE

Raportul detaliat ofera o detaliere verbala a caracteristicilor comportamentale stabilite pe baza STAXI-2 si prezentate si în prima sectiune, cea a profilului STAXI-2. Graficele si comentariile prezentate în aceasta a doua sectiune sunt bazate pe etalonul pentru persoane normale din puncte de vedere clinic (raportat in mod specific la sexul si varsta persoanei evaluate).

Aceasta sectiune a fost dezvoltata în asa fel încât sa ofere asistenta psihologului care interpreteaza rezultatele si pentru a minimiza apelul sau la manualul testului.

Aceasta sectiune poate fi de asemenea citita de persoana evaluata ca parte a unei discutii structurate cu psihologul ori ca parte a unui program de dezvoltare personala în care aceasta persoana este parte. Este important, totusi, ca rezultatele acestui raport sa fie luate în considerare numai dupa discutarea lor cu un profesionist specializat.

SEMNIFICATIE

Aceasta sectiune contine pentru fiecare dintre scalele STAXI-2 un grafic, care vizualizeaza atât cotele T (în partea de sus) cât si scorurile brute (în partea de jos), cu un marcaj special acolo unde se plaseaza scorul persoanei evaluate. De asemenea, sub fiecare grafic se poate citi o descriere detaliata a comportamentelor tipice asociate cu scorurile mici si cu scorurile mari pe respectiva scala, precum si cateva sugestii de dezvoltare personala, pentru persoanele cu scoruri mici sau scoruri mari pe scala respectiva.

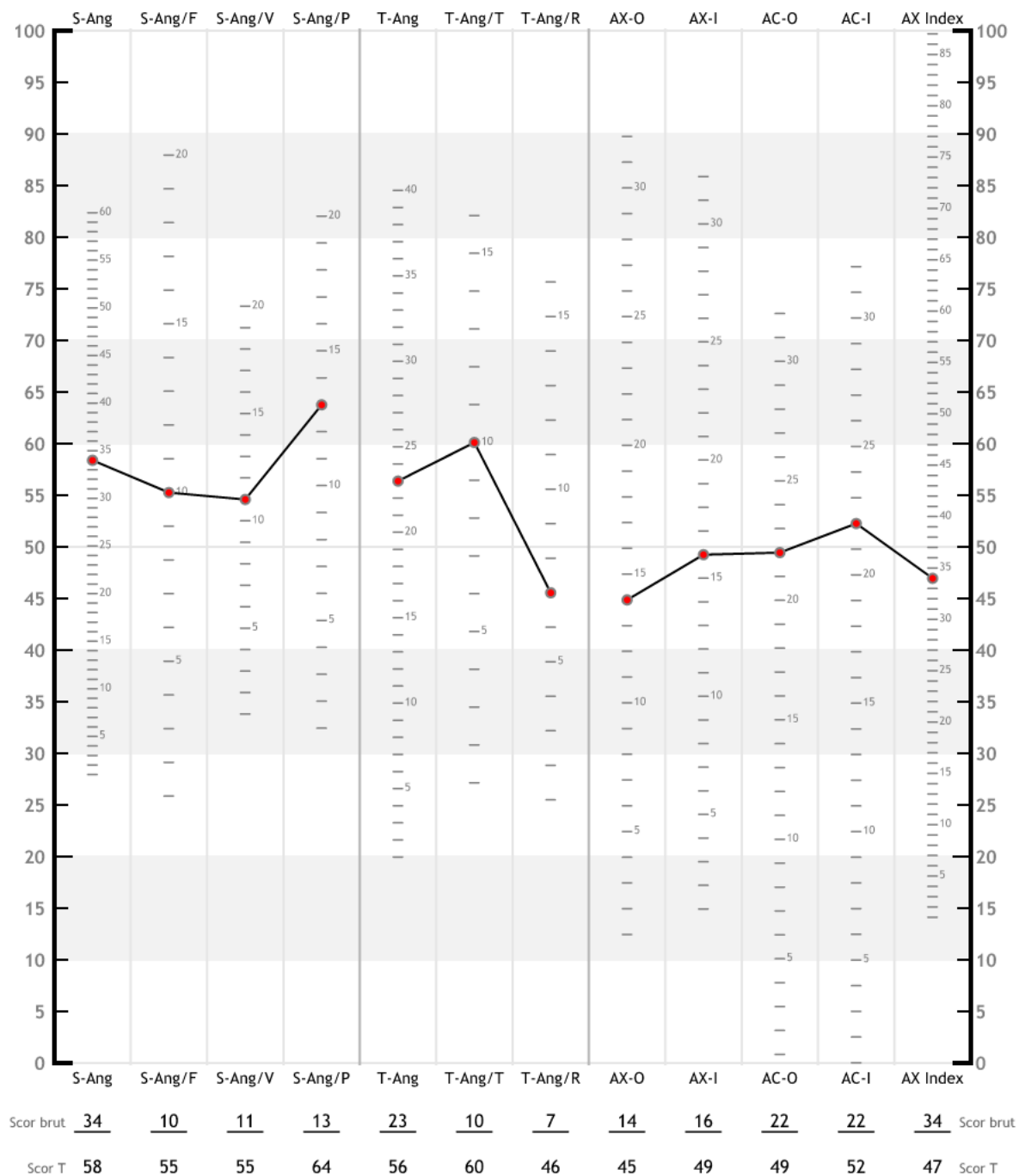
PROFIL STAXI-2

Scorare bazata pe: ETALONUL ROMANESC MASCULIN PENTRU PACIENTI PSIHIATRICI (N=33ss)

PROFILUL SCALELOR STRUCTURALE. (Cote standardizate T)

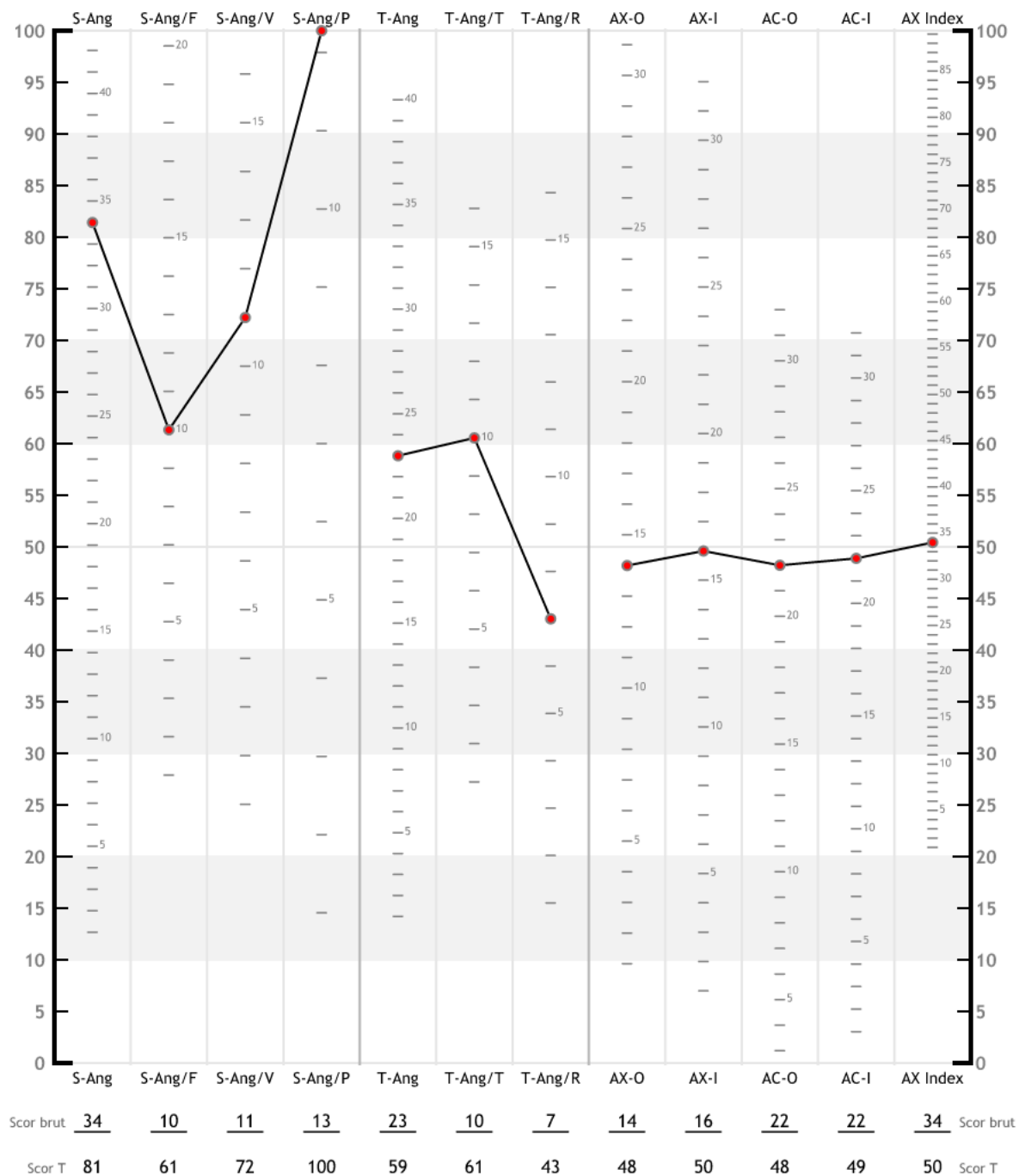
PROFIL STAXI-2

Scorare bazata pe: ETALONUL ROMANESC STANDARD COMBINAT, ADULTI NORMALI (N=1200ss)

PROFILUL SCALELOR STRUCTURALE. (Cote standardizate T)

RAPORT DETALIIAT

* Acest raport detaliat se bazeaza pe etalonul COMBINAT, de ADULTI NORMALI.

** Pentru folosirea optima a acestui raport detaliat, va rugam sa luati in considerare descrierea continuta in textul introductiv la acest fisier.

SECTIUNEA 1. FURIA CA STARE

Starea de furie se refera la intensitatea sentimentelor de furie sau mânie ale persoanei evaluate ori (a) la momentul testarii, ori (b) la momentul sau în situatia specificate de specialistul care a administrat testul (de ex. o situatie imaginata pentru a enerva, o ipotetica situatie de viitor etc.). Intensitatea scorurilor scalei S-Ang poate varia destul de mult ca functie a situatiei.

Scala S-Ang are 3 subscale: Sentimentul de furie (S-Ang/F), Tendinta de a exprima verbal furia (S-Ang/V), si Tendinta de a exprima fizic furia (S-Ang/P). Chiar daca respondentul are un scor general al scalei S-Ang plasat în zona scazuta sau moderata, este posibil sa aiba scoruri accentuate pe una sau alta din aceste subscale. În plus, este evident ca exprimarea deschisa a unor intense sentimente de furie nu este dezirabila din punct de vedere social, astfel încât majoritatea persoanelor evaluate sunt tentate sa raporteze scoruri mici pe aceste scale.

În interpretarea scorurilor scalei S-Ang este important sa se retina asadar ca atât scala în ansamblu cât si subscalele ce o compun au puternice efecte de minimalizare, în mod special pentru adultii normali, astfel încât cut-off-urile pentru determinarea scorurilor mari si foarte mari sunt ceva mai înalte decât este cazul pentru alte scale ale STAXI-2.

De vreme ce persoanele evaluate își relateaza raspunsurile la itemii scalei la un eveniment specific, este important de analizat chiar si la scorurile mari daca în alte situatii aceste persoane ar putea fi un pericol pentru ei sau pentru ceilalti.

Adolescentii, tinerii adulti si pacientii clinici raporteaza de cele mai multe ori scoruri ridicate ale acestei scale si ale subscalelor ei, astfel încât scorurile mari pentru aceste grupuri ar trebui tratate cu cea mai mare seriozitate.

Mai multe din scalele STAXI-2 sunt asociate cu probleme de sanatate, în mod special cu afectiuni coronariene. Scorurile scalei S-Ang au fost demonstrate a fi puternic relateate cu unii astfel de indicatori, în mod special cu hipertensiunea arteriala.

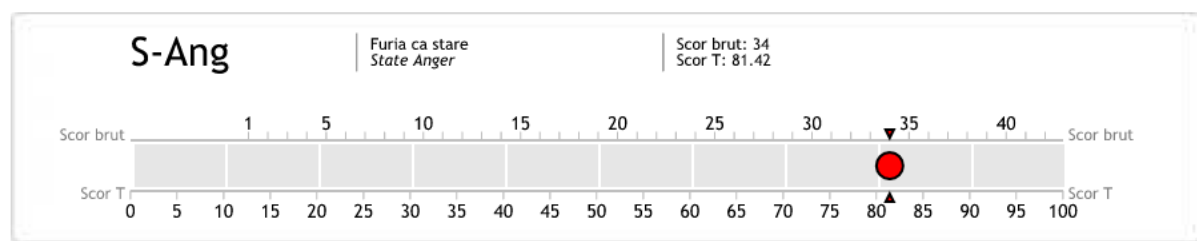
Scorurile mari pe scala S-Ang au însa si alte implicatii decât predictia afectiunilor coronariene; de exemplu subiectii de sex masculin cu probleme de adictie au scoruri mai mari decât subiectii fara astfel de probleme. Atât pentru femei cât si pentru barbati, scorurile mari ale scalei S-Ang sunt asociate cu o recuperare postoperatorie mai lenta.

Este important ca aceste legaturi si predictii sa fie luate în considerare cu cea mai mare atentie pentru persoana evaluata aici, în conditiile în care o eventuala interventie medicala este cuplata cu aceasta evaluare si cu un program de management al furiei.

Scala 'S-Ang'

Furia ca stare (State Anger)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Scala S-Ang masoara intensitatea sentimentelor de furie si gradul în care o persoana este tentata sa își exprime furia la un anumit moment.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici

Persoanele cu scoruri mici pe scala S-Ang nu manifesta sentimente de furie la momentul testarii. Ele sunt controlate, echilibrate si calme. Scorurile mici pe scala S-Ang sunt dezirabile, în sensul în care denota calm, cel puțin ca stare de moment.

Scoruri mari

Persoanele cu scoruri mari pe scala S-Ang manifesta la momentul testarii furie de nivel intens, exprimata prin modalitati precum dorinta de a urla sau de a sparge lucruri. Este posibila o activare moderata spre inalta a sistemului nervos simpatic, cu o crestere a ritmului cardiac si a tensiunii arteriale. Este posibil ca scorurile mari pe scala S-Ang sa reflecte o stare de moment mai degraba decat o stare cronica.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici

Scorurile mici pe scala S-Ang sunt dezirabile, nu exista sugestii de actiune.

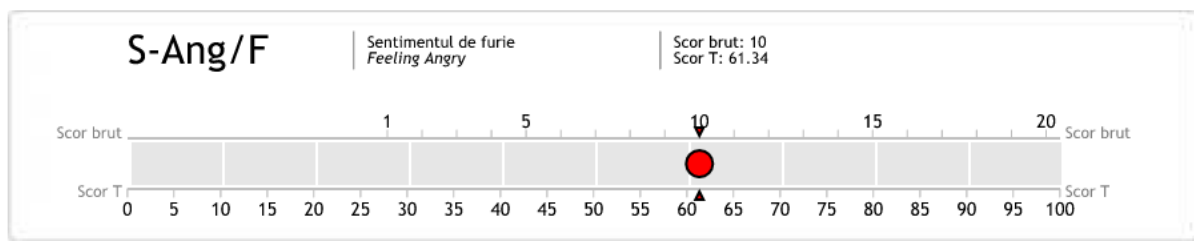
Scoruri mari

Este necesar ca persoana sa se întoarca în trecut si sa analizeze atent care a fost evenimentul care a declansat o stare de furie asa de mare si sa încerce sa-si evalueze sentimentele legate de acel fapt. Acea problema nerezolvata pare ca se activeaza din nou, ceea ce înseamna ca persoana nu a integrat adecvat starea de conflict interior. Trebuie sa încerce sa identifice cauzele reactiei sale de furie accentuata si sa încerce sa rezolve acea problema mai veche pentru a opri perpetuarea ei în viitor. Daca persoana simte ca nu poate face aceste lucruri, întrucât o depasesc, se poate adresa unui specialist.

Subscala 'S-Ang/F'

Sentimentul de furie (Feeling Angry)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Subscala S-Ang/F masoara intensitatea sentimentelor de furie resimtite de subiect la momentul masurarii.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici

Persoana evaluata nu a avut probleme semnificative, la momentul testarii, cu furia, iritarea, mânia, nici din punctul de vedere al resimtirii lor si nici în ceea ce priveste exprimarea si manifestarea lor.

Scoruri mari

Persoana evaluata a resimtit la momentul evaluarii o stare intensa de furie si mânie, ori ca efect al unui eveniment antecedent, ori ca parte a unei situatii inerente testarii. Un scor mare la aceasta scala nu poate spune per se nimic despre preferintele de exteriorizare sau de control a furiei. Este necesar ca scorurile acestei subscale sa fie corelate cu situatia efectiva si cu scorurile celorlalte scale.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici

Scorurile mici pe subscala S-Ang/F sunt dezirabile, nu exista sugestii de actiune.

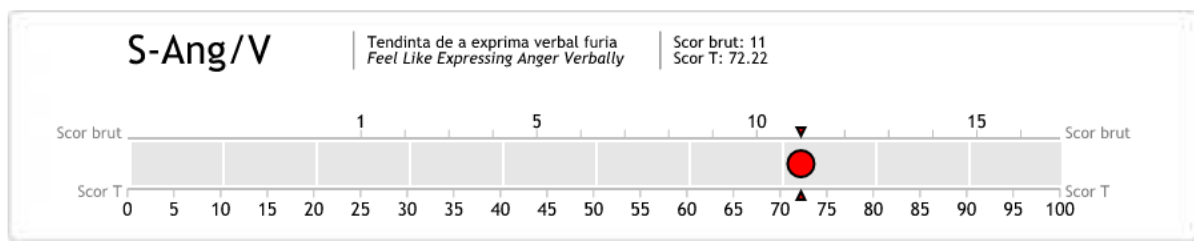
Scoruri mari

Este nevoie ca mai întâi de toate sa se calmeze, sa treaca de sentimentele momentane de furie, iritare, enervare sau mânie, apoi sa cugete cât mai la rece si mai detasat la situatia care a generat aceste sentimente. Daca starile de furie sunt dese sau de intensitate mare, este poate indicat sa caute sa își formeze mecanisme individuale de control al furiei.

Subscala 'S-Ang/V'

Tendinta de a exprima verbal furia (Feel Like Expressing Anger Verbally)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Subscala S-Ang/V masoara intensitatea sentimentelor actuale ale subiectului legate de exprimarea verbala a furiei.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici

Scorurile mici la subscala S-Ang/V denota faptul ca persoana evaluata nu a resimtit în timpul testarii propensiunea de a-si exprima verbal furia, mânia sau iritarea.

Scoruri mari

Scorurile mari la subscala S-Ang/V denota faptul ca în timpul testarii persoana evaluata a resimtit nevoia de a-si exprima furia, mânia sau iritarea în modalitati verbale. În mod special pentru femeii, propensiunea de a exprima furia în modalitati verbale, este o importanta parte componenta a patternului individual de exprimare a furiei, prin astfel de comportamente precum a tipa, a zbiera, a ridica vocea, sau chiar si numai prin remarci caustice sau rautacioase. Probabilitatea ca aceste impulsuri sa se manifeste este reflectata si de scorurile la scalele de exprimare si de control a furiei.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici

Scorurile mici pe subscala S-Ang/V sunt dezirabile, nu exista sugestii de actiune.

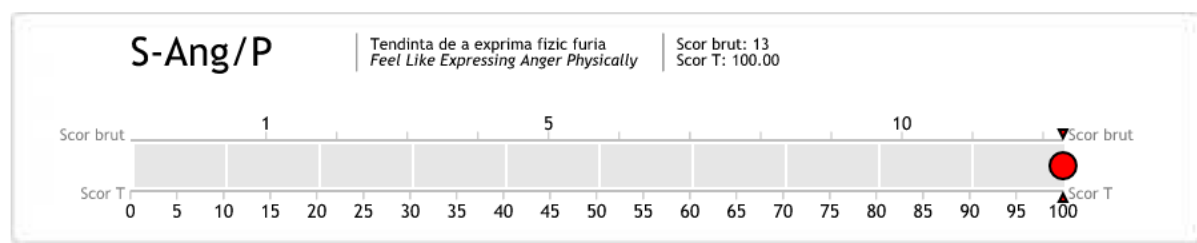
Scoruri mari

Daca aceste sentimente sau propensiuni persista sau apar deseori, este recomandata o interventie psihologica profesionista. Caracteristica de tranzitivitate relativa a acestei stari (si relativa ei gravitate) este indicata si de scorurile persoanei evaluate la scala T-Ang.

Subscala 'S-Ang/P'

Tendinta de a exprima fizic furia (Feel Like Expressing Anger Physically)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Subscala S-Ang/P masoara intensitatea sentimentelor actuale ale subiectului legate de exprimarea fizica a furiei.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici

Scorurile mici ale scalei S-Ang/P arata ca este improbabil ca persoana evaluata sa încerce sa își exprime furia în modalitati fizice, fata de alti oameni sau fata de obiecte.

Scoruri mari

Valorile mari ale acestei scale descriu dorinta persoanei evaluate de a lovi pe cineva sau ceva, ori de a sparge lucruri. În interpretarea acestei scale este important sa fie luata în considerare natura foarte descentrata a distributiei, care face ca modificari foarte mici în scoruri sa aduca dupa sine modificari majore ale interpretarii. În mod cert, scorurile mari ar trebui corelate cu preferintele persoanei evaluate pentru exprimarea sau controlul furiei.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici

Scorurile mici pe subscala S-Ang/P sunt dezirabile, nu exista sugestii de actiune.

Scoruri mari

Agresiunea fizica, distructiva, ostila, pornita din furie, este de cele mai multe ori un comportament învatat. El se adopta uneori prin imitatie, însa se mentine întotdeauna datorita (aparentei) sale valori adaptative. Exprimarea fizica a furiei se poate conceptualiza ca un deficit în deprinderile interpersonale, care ar putea fi rezolvat în conditiile în care persoana evaluata își formeaza si alte modalitati de exprimare a furiei decât cele fizice, în zone precum rezolvarea conflictelor, rezolvarea problemelor, umorul, autocontrolul, empatia, compasiunea si toleranta.

SECȚIUNEA 2. FURIA CA TRASATURA

Furia ca trasatura evalueaza predispozitia generala a unei persoane de a se înfuria. Scala T-Ang masoara asadar o dispozitie de personalitate, o dimensiune fundamentala a personalitatii persoanei evaluate, de a se înfuria si a manifesta mai usor sau mai putin usor sentimente de furie.

Subscalele scalei T-Ang evalueaza daca o persoana are în general un temperament nervos (T-Ang/T), sau daca o persoana are mai degraba tendinta de a reactiona sub forma furiei atunci când simte la nivel subiectiv ca este tratata incorect, ori când este criticata de ceilalti (T-Ang/R).

Persoanele cu High scores la scala T-Ang si la subscalele aferente sunt de obicei iuti la mânie, se înfierbânta repede, își pierd cumpatul, în special atunci când lucrurile facute de ele nu sunt apreciate de cei în jur sau daca sunt criticate în public. Furia ca trasatura este una dintre variabilele centrale ale STAXI-2 si este o variabila critica pentru înțelegerea felului în care persoana evaluata își manifesta furia, în speta privind frecventa cu care persoana evaluata se înfurie, într-o varietate de situatii.

Persoanele cu scoruri înalte au un temperament mai exploziv si își pierd repede cumpatul. Nu încearca sa blocheze sau sa controleze manifestarea furiei si se si înfurie mai des decât alte persoane. Toate scorurile T-Ang, însa în mod special cele înalte, trebuiesc luate în considerare doar prin corelarea cu scorurile scalelor AX-O si AX-I, precum si a indicelui AX-Index.

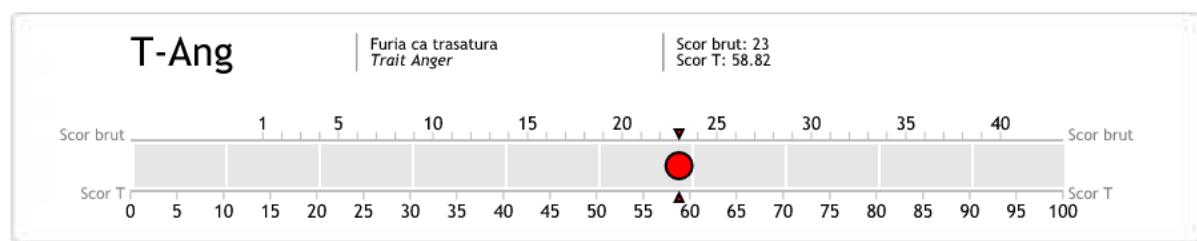
Dintre scalele si subscalele STAXI-2 care sunt asociate cu probleme de sanatate, în mod special cu afectiunile coronariene, se remarca si scala T-Ang si subscala ei, T-Ang/R.

Astfel, scorurile mari pe scala T-Ang sunt asociate cu un risc semnificativ marit de dezvoltare a unor afectiuni coronariene si în mod special cu tensiunea marita si cu hipertensiunea arteriala, însa de asemenea cu afectiuni mai grave, cum ar fi infarctul miocardic. Scorurile mari ale subscalei T-Ang/R sunt asociate cu elevatii ale tensiunii arteriale sistolice si diastolice si cu o reactivitate cardiovasculara marita.

Scala 'T-Ang'

Furia ca trasatura (Trait Anger)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Scala T-Ang masoara cât de des sunt exprimate sentimentele de furie în timp. O persoana normala, medie, se infurie cam o data pe zi si este enervata de diverse situatii cam de trei ori pe zi.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici

Persoanele cu scoruri mici pe aceasta scala se infurie mai rar decat o persoana normala, medie, iar intensitatea starilor de furie este de obicei mai scazuta, acestea putând fi caracterizate ca agitate, enervare, iritare si nu ca furie sau mânie. De multe ori un scor mic pe aceasta scala este cuplat si cu o toleranta mai mare la provocari. De asemenea, durata starilor de furie este mai mica, aceste persoane calmandu-se de obicei mai usor. De multe ori, aceste persoane resimt, starea de furie, atunci când se manifesta, ca fiind inconfortabila.

Scoruri mari

Persoanele cu scoruri mari pe aceasta scala tind sa se infurie mai frecvent decât este normal. La persoanele cu scoruri mari pe aceasta scala, frecventa manifestarilor de furie este mai mare decât normal, iar intensitatea acestor manifestari este de asemenea mai accentuata (mânie, explozie). De multe ori un scor mare pe aceasta scala este cuplat si cu o durata mai mare a starii de furie si cu o mai mare usurinta de a reactiona la provocari, chiar si minore. O caracteristica interesanta a persoanelor cu scoruri mari pe aceasta scala este faptul ca resimt un grad acceptabil sau chiar benefic de confort ca fiind cuplat cu resimtirea si manifestarea unei stari de furie.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici

Scorurile mici pe scala T-Ang sunt de principiu dezirabile. Cu toate acestea, scorurile foarte mici pot arata nu doar o fire care nu are aplecari spre resimtirea furiei, ci pot semnala si o persoana evitanta, posibil caracterizata de agresivitate pasiva, o persoana care nu are puterea de a reprezenta si de a apara în fata celorlalti propriile idei si de a fi militanta atunci când este cazul.

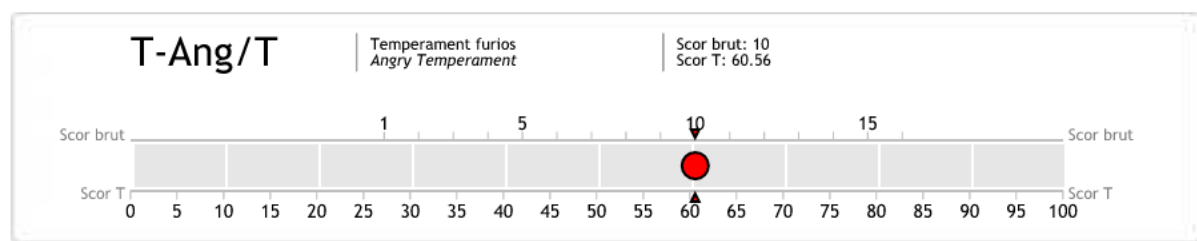
Scoruri mari

Scorurile mari pe aceasta scala sunt cuplate deseori cu agresiunea si ostilitatea. Nu toate comportamentele agresive sunt destructive, însa pentru persoanele cu un scor mare pe aceasta scala, dincolo de încercarea de a controla frecventa, intensitatea, durata si limita de la care un stimul induce o reactie furioasa, este important sa fie atente la intentia si natura comportamentului care însoteste starea de furie, caci agresiunea destructiva, sau ostila, este asociata cu dorinta de a-i rani pe ceilalti sau pe sine, fizic sau verbal.

Subscala 'T-Ang/T'

Temperament furios (Angry Temperament)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Subscala T-Ang/T masoara dispozitia spre resimtire a furiei fara o provocare specifica.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici —

Persoanele cu scoruri mici pe aceasta scala lasa celor din jur impresia unor indivizi controlati si echilibrati. Se înfurie relativ greu si este nevoie de stimuli puternici sau de frustrari majore pentru a le suscita reactii furioase. Acesta este si motivul pentru care frecventa cu care manifesta trairi de furie este mai mica decât la o persoana normala, medie. Lipsa unui temperament furios, adica a unei propensiuni spre manifestarea furiei face ca aceste persoane sa fie în general stabile emotional si lipsite de accente de nevrotism. De cele mai multe ori, atunci când resimt totusi stari de furie, se simt inconfortabile cu situatia.

+ Scoruri mari

Persoanele cu scoruri mari la aceasta scala se înfurie rapid si datorita unor provocari relativ minore. Temperamentul agresiv se refera la predispozitia de a manifesta stari de furie în conditiile în care factorii situationali sau stimulii din mediu nu ar justifica amploarea reactiei. Persoanele cu un temperament furios au asadar un nivel mic de toleranta la frustrarile din mediu, motiv pentru care se înfurie nu doar mai usor ci si mai des decât alte persoane. Intensitatea reactiei este de asemenea de cele mai multe ori mai puternica decât se justifica, iar durata în care starea furioasa persista poate fi si ea mai mare decât la persoana medie.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici —

Scorurile mici la aceasta subscala sunt de principiu dezirabile, ele nu semnaleză probleme.

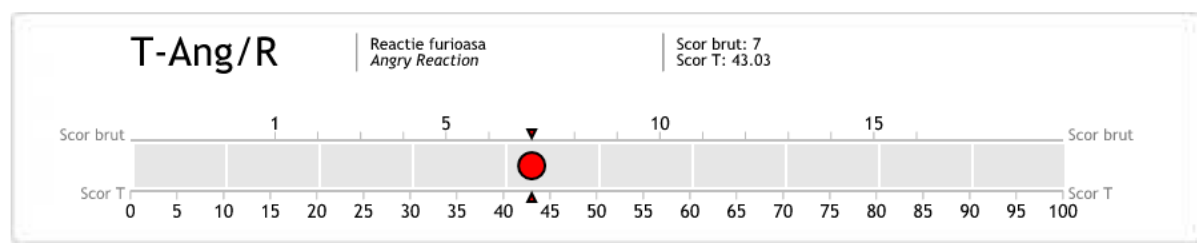
+ Scoruri mari

Temperamentul furios este o trasatura de personalitate care la scoruri extreme are potentialul de a dauna serios relatiilor interpersonale si de a degrada calitatea vietii personale si a celei de la locul de munca. Scorurile foarte mari la aceasta scala ar indica necesitatea contactului cu un specialist în probleme de management al furiei. Scorurile mari sunt un motiv de îngrijorare în special atunci când furia si agresivitatea care rezulta sunt destructive, ostile, îndreptate spre a-i rani pe ceilalti în mod deliberat, spre certuri si discutii în contradictoriu, spre un comportament crud, lipsit de mila, excesiv de militant etc.

Subscala 'T-Ang/R'

Reactie furioasa (Angry Reaction)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Subscala T-Ang/R masoara frecventa cu care sentimentele de furie sunt resimtite în situatii care implica frustrare sau/si evaluari negative.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici

Persoanele cu scoruri mici pe aceasta scala nu au tendinta de a se înfuria, nici chiar atunci când primesc feedback negativ, când sunt criticate de cei din jur, sau daca se percep ca fiind tratate incorect. Aceste persoane au mecanisme foarte robuste de coping cu situatiile care ar putea fi frustrante, mecanisme care exploateaza si exteriorizeaza potentialul emotional negativ al acestor situatii în alte modalitati decât furia.

Scoruri mari

Persoanele cu scoruri mari la aceasta scala au tendinta de a se înfuria sau a deveni agitate atunci când sunt criticate, când primesc un feedback negativ sau atunci când cred ca nu sunt tratate corect. Reactia furioasa este susceptibila sa se manifeste indiferent daca criticile primite, evenimentele analizate sau perceptiile formate sunt reale, intentionate sau doar imaginate. Atunci când scorurile mari la aceasta subscala sunt cuplate cu un control puternic al exprimarii externe a furiei, ele genereaza dificultati serioase în copingul cu criticile, caci astfel de persoane tind sa se culpabilizeze si sa devina anxioase, iar daca situatia generativa persista, pot deveni deprimare datorita conflictelor interne masive.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici

Scorurile mici pe aceasta scala sunt de principiu dezirabile si nu incumba probleme vizibile. Scorurile foarte mici pot fi expresia unei insuficiente asertivitatii, a servilitatii, a refuzului de a apara propriile convingeri si idei.

Scoruri mari

Scorurile foarte mari pe aceasta scala ar avea nevoie de o interventie specializata, care se poate concentra asupra hipersensibilitatii pe care aceste persoane o dovedesc fata de cei din jur si fata de felul în care propria persoana este privita de cei din jur. În mod special atunci când scorurile sunt cuplate cu scoruri mari si pe scalele T-Ang/T si AX-O, potentialul emotional toxic al unui scor mare pe scala T-Ang/R devine major.

SECȚIUNEA 3. CONTROLUL ȘI EXPRIMAREA FURIEI

Evaluarea predispoziției spre resimțirea furiei (T-Ang) sau a intensității cu care ea este resimțită la un anumit moment (S-Ang) nu sunt suficiente pentru a cuprinde complet fenomenul trăirilor psihologice legate de furie. Cele două mari dimensiuni nu reușesc să surprindă complet frecvența și intensitatea sentimentelor de furie, dar în mod special nu se concentrează asupra modalităților lor de manifestare și nici asupra instanțelor de control pe care persoana evaluată le-ar putea utiliza pentru a inhiba, restrânge sau gestiona exprimarea furiei.

Din acest motiv STAXI-2 include un număr de patru scale suplimentare, două care se concentrează asupra exprimării furiei și două care se concentrează asupra controlului acesteia, precum și o scală suplimentară globală, AX-Index.

Exprimarea furiei și controlul ei sunt concepte definite ca având patru componente majore: (1) Prima componentă, exprimarea exterioară a furiei (Anger Expression-Out), implică exprimarea furiei către alte persoane sau obiecte din mediul persoanei; (2) A doua componentă, exprimarea interioară a furiei (Anger Expression-In), constă în furie direcționată spre interior (de exemplu, reținerea sau suprimarea sentimentelor de furie); (3) A treia componentă, controlul exterior al furiei (Anger Control-Out), se bazează pe controlul furiei prin prevenirea exprimării furiei către celelalte persoane sau obiecte din mediul înconjurător; (4) A patra componentă, controlul interior al furiei (Anger Control-In), se referă la controlul furiei suprimate, prin inducerea stării de calm sau relaxare în momentul în care aceasta apare.

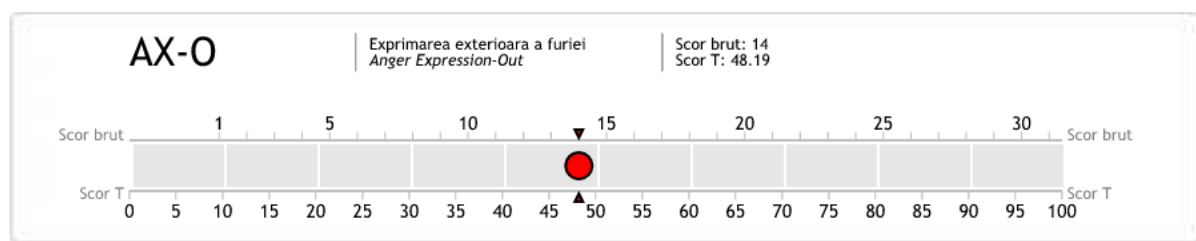
Dintre scalele STAXI-2, mai multe s-au dovedit a fi asociate la anumite extreme cu probleme de sănătate și în special cu afecțiunile coronariene. Dintre aceste patru scale discutate aici, scalele AX-I, AX-O și AC-O sunt bine documentate din punct de vedere empiric în acest sens.

Scala AX-I este dintre toate scalele STAXI-2 cel mai bun predictor al tensiunii arteriale marite și tinde să fie puternic asociată cu hipertensiunea arterială, însă există indicii pentru prezenta unor scoruri mari ale scalei AX-I și în legătură cu alte variabile legate de afecțiuni cardiovasculare. Scala AX-O este strâns legată de hipertensiunea arterială, însă în combinație cu scoruri mari pe scalele furiei ca trasatura (T-Ang) este de asemenea asociată cu infarctul miocardic. Scala AC-O este corelată pozitiv cu tensiunea sistolică și cu cea diastolică, în plus este o variabilă cu putere mare de discriminare între subiecți sănătoși clinic și subiecți cu diverse afecțiuni cardiovasculare, în special pentru persoane de sex masculin.

Scala 'AX-O'

Exprimarea exterioara a furiei (Anger Expression-Out)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Scala AX-O masoara cât de des sunt exprimate sentimentele de furie în comportamente agresive din punct de vedere fizic sau verbal; scala evalueaza în speta gradul în care o persoana își exprima furia, ca experienta emotionala, într-o maniera orientata spre exterior si prost controlata.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici

Persoanele cu scoruri mici pe aceasta scala nu au o tendinta acuta de a exprima în exterior sentimentele de furie pe care le traiesc la un anumit moment. Din acest motiv, agresivitatea lor este mai putin manifesta, fiind persoane mai controlate. Scorul acestei scale nu are implicatii privind resimtirea furiei, ci doar cu privire la manifestarea ei externa si necontrolata, ceea ce ar putea presupune ori o internatizare a furiei ori o folosire creativa a potentialului energetic dezvoltat de aceasta traire emotionala.

Scoruri mari

Persoanele cu scoruri mari pe aceasta scala își exprima cu usurinta furia catre mediul extern, de cele mai multe ori fiind lipsite de control în modalitatile de manifestare legate de furie. Aceasta lipsa de control ar putea presupune actiuni ostile sau agresive din punct de vedere fizic (de ex. atac fizic asupra altor persoane, gesturi obscene, distrugerea unor obiecte) sau verbal (de ex. insulte, înjuraturi, voce ridicata). Alte persoane sau obiecte pot deveni tinta acestor comportamente ostile sau agresive atunci când sunt vazute ca fiind relationate în vreun fel cu sursa stimulului frustrant, ori daca sunt pur si simplu în proximitatea persoanei atunci când manifestarea de furie se produce.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici

Scorurile foarte mici pe aceasta scala ar putea semnala un comportament hiporeactiv fata de ceilalti, de asemenea poate descrie persoane care își suprima, reprimă sau neaga sentimentele datorita faptului ca acestea sunt inconfortabile, ceea ce este un semnal pentru o adaptare emotionala insuficient de buna. Scorurile foarte mici la aceasta scala ar putea semnala posibilitatea unei distorsiuni a raspunsurilor la itemii chestionarului.

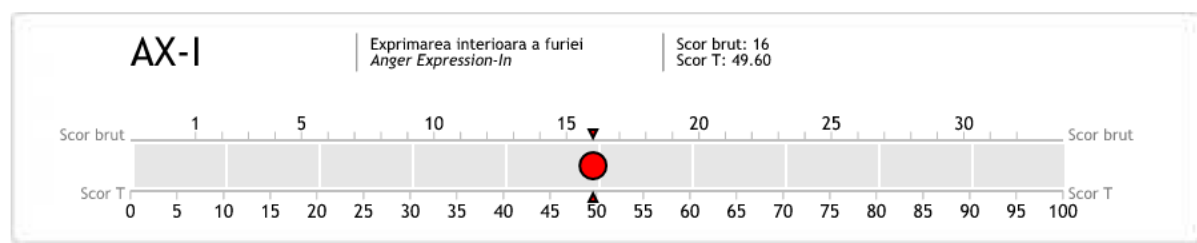
Scoruri mari

Scorurile mari pe aceasta scala semnaleaza posibile probleme de comportament si de relationare interpersonală si, în special atunci când au o amploare foarte mare, ar trebui adresate într-o relatie terapeutica. Exprimarea externa a furiei poate fi controlata astfel încât sentimentele de furie sa fie exprimate în maniera creative; managementul furiei se adreseaza de obicei persoanelor cu scoruri foarte mari pe aceasta scala. Interventiile psihologice de dezvoltare personala ar trebui sa se axeze nu pe reprimarea sau suprimarea, ci cu acceptarea sentimentelor respective si pe dobândirea de deprinderi pentru dezafectarea si exprimarea lor dezirabila.

Scala 'AX-I'

Exprimarea interioara a furiei (Anger Expression-In)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Scala AX-I masoara cât de des sentimentele de furie sunt resimtite, dar nu exprimate. Asadar, scala evalueaza gradul în care oamenii retin în interior sau suprima sentimentele furioase atunci când le resimt.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici

Persoanele cu scoruri mici pe aceasta scala exprima de obicei furia în exterior si nu încearca sa o suprima, sa o internalizeze si sa o îndrepte spre propria persoana.

Scoruri mari

Persoanele cu scoruri mari la aceasta scala au obiceiul de a retine exprimarea libera în exterior a sentimentelor de furie pe care le resimt, astfel încât inhiba comportamentele asociate cu furia. În unele situatii, atunci când manifestarea deschisa a furiei este neplacuta si suscita disconfort psihologic, sentimentele asociate sunt suprimate si înlocuite cu vinovatia si, în final, genereaza anxietate si depresie. Persoanele cu scoruri mari la aceasta scala au de aceea tendinta de a se învinovati pe sine pentru problemele care sunt asociate cu situatia care a suscitât furia.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici

Scorurile mici pe aceasta scala sunt considerate în general a fi pozitive, caci persoanele caracterizate prin intensitati mici ale acestei scale își permit de obicei exprimarea deschisa a furiei si în consecinta pot sa o rezolve în mod constient, în cea mai indicata modalitate.

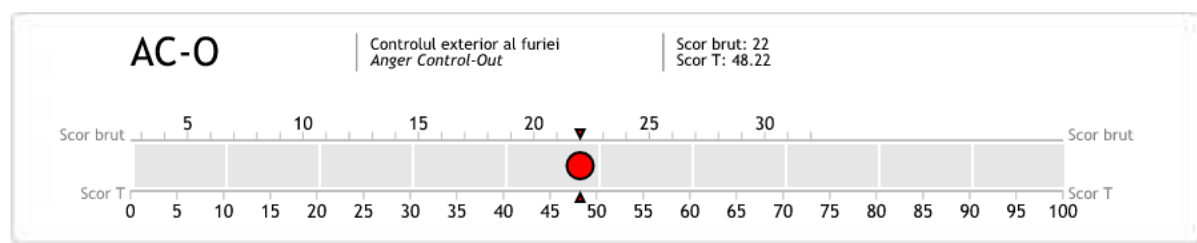
Scoruri mari

Este ideal ca persoanele cu scoruri mari pe scala AX-I sa se concentreze pe exprimarea si nu pe suprimarea furiei. Exprimarea deschisa a furiei face posibila tratarea ei constienta si rezolvarea problemelor emotionale si de alta natura asociate cu furia. Scala AX-I, ca masura a internalizarii sentimentelor de furie, este cel mai bun predictor al unei tensiuni arteriale marite si este astfel strâns asociata cu hipertensiunea arteriala, motiv pentru care patternurile de comportament asociate cu scorurile înalte pe aceasta scala au un potential negativ major pentru starea de sanatate.

Scala 'AC-O'

Controlul exterior al furiei (Anger Control-Out)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Scala AC-O masoara cât de des controleaza subiectul exprimarea exterioara a sentimentelor de furie, asadar ea evalueaza gradul în care persoana evaluata își foloseste energiile pentru a monitoriza si a controla expresiile sale de mânie, fie ele fizice sau verbale.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici —

Persoanele cu scoruri mici pe aceasta scala nu au tendinta de a controla în mod extrem exprimarile lor în momente de furie. Scorurile moderat de joase sunt de principiu dezirabile, însa scorurile foarte scazute, atunci când sunt cuplate cu un temperament furios (scoruri mari ale subscalei T-Ang/T) si cu propensiunea de exprimare exterioara a furiei (scoruri mari pe scala AX-O), semnifica un potential volatil neplacut, care ar presupune o interventie psihologica specializata.

+ Scoruri mari

Persoanele cu scoruri mari pe scala AC-O tind sa investeasca multa energie pentru a se monitoriza pe sine din punct de vedere psihologic, astfel încât sa previna manifestari explozive de furie. Este posibil ca aceste persoane sa nu fie foarte confortabile cu propriile emotii si sa aiba probleme în explicarea si constientizarea acestora; este de asemenea probabil sa își supracontroleze modalitatile de exprimare exterioara a furiei (si posibil si a altor emotii, cel puțin a celor negative). Acest pattern de comportament nu exclude resimtirea furiei, ci implica doar controlul exprimarii ei, iar problemele asociate sunt legate de faptul ca deseori aceste persoane nu reusesc sa înțeleaga nevoia de a adresa si a rezolva situatia care a generat furia.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici —

Persoanele cu scoruri mici si foarte mici au instante de control insuficient de bine conturate. Desigur, patternul de supracontrol demonstrat de scorurile foarte mari pe aceasta scala nu este nici el dezirabil, însa o recunoastere si un control constient al pulsuniilor furioase este dezirabil si poate îmbunatati dramatic calitatea relatiilor persoanei evaluate cu cei din jur. Dezvoltarea personala a indivizilor cu scoruri mici pe aceasta scala ar trebui sa se axeze pe constientizarea faptului ca furia este o optiune care, cu rabdare si insistenta, poate fi evitata.

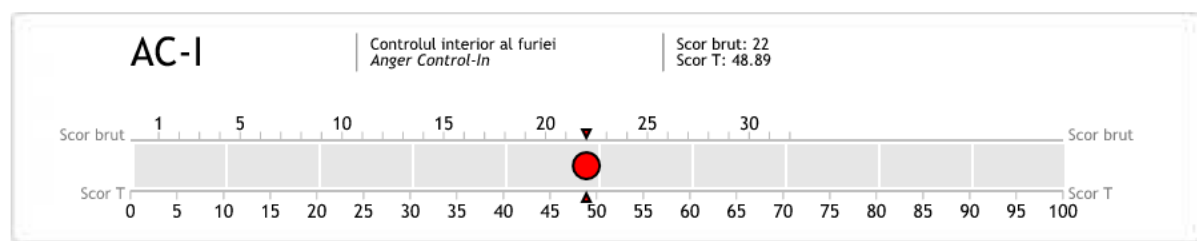
+ Scoruri mari

Persoanele cu scoruri mari la aceasta scala raporteaza în chestionare si interviuri ca "aproape întotdeauna" își controleaza exprimarea externa a furiei. Aceasta situatie este asociata cu supracontrolul si cu faptul ca aceste persoane nu se simt confortabil cu propriile emotii, care prin simpla prezenta le genereaza disconfort cognitiv. Consideratiile arondate unei interventii în aceasta zona sunt legate de generarea unor mecanisme cognitive de constientizare a propriilor emotii si de adresare a lor în modalitati constiente si nu intuitive.

Scala 'AC-I'

Controlul interior al furiei (Anger Control-In)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Scala AC-I masoara cât de des o persoana încearca sa controleze sentimentele de furie prin calmare sau linistire, cât de des încearca sa se relaxeze, sa se calmeze si sa reduca sentimentele de furie înainte ca acestea sa scape de sub control.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici —

Persoanele cu scoruri mici la aceasta scala nu au un acces constient la tehnici de management al furiei. Gestionarea pulsuniilor si sentimentelor de furie este de aceea facuta de ei în mod inconstient, intuitiv. Eficienta unei astfel de gestionari este de cele mai multe ori scazuta, în special la persoanele cu scoruri mici pe aceasta scala este posibil sa nu existe nici intentia unui control al manifestarilor de furie.

+ Scoruri mari

Atunci când resimt furie, persoanele cu scoruri mari la aceasta scala încearca sa le solutioneze de cele mai multe ori prin accesarea constienta sau intuitiva a unor metode de relaxare: inspira adânc, se gândesc la lucruri placute, încearca se se domoleasca etc. Asadar, atunci când sunt furioase, aceste persoane încearca sa fie calme, relaxate, rabdatoare, tolerante si întelegatoare cu cei din jur. De cele mai multe ori scorurile foarte mari pe aceasta scala sunt cuplate cu folosirea constienta a tehnicilor de management al furiei, daca acesta este cazul, eficienta controlului manifestarilor toxice ale furiei creste considerabil.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici —

Scorurile mici pe aceasta scala ridica probleme în sensul în care demonstreaza ori lipsa intentiei persoanei evaluate de a controla manifestarea si exprimarea furiei, ori lipsa unor mecanisme eficiente de gestionare a furiei. Scorurile foarte mici, daca sunt cuplate si cu scoruri accentuate la subscalele scalei T-Ang, si cu scoruri mari pe scala AX-O, desemneaza posibile probleme de exprimare frecventa, necontrolata si potential exploziva a furiei si necesita o interventie psihologica specializata, axata constientizarea sentimentelor de furie si pe dobândirea unor mecanisme si instrumente psihologice de gestiune constienta a acestora.

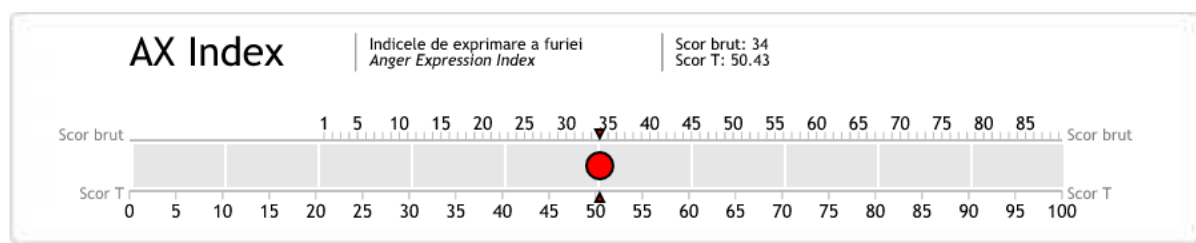
+ Scoruri mari

Scorurile mari pe aceasta scala sunt de principiu dezirabile. Din cauza ca scala AC-I este o scala noua pentru STAXI-2, interpretarea scorurilor ei se bazeaza mai degrabă pe o analiza rationala a semnificatiei itemilor sai si este de aceea limitata.

Scala 'AX Index'

Indicele de exprimare a furiei (Anger Expression Index)

DESCRIERE GENERALA A SCALEI

Scala AX-Index este o masura generala a exprimarii furiei, bazata pe raspunsurile date la itemi din scalele AX-I, AX-O, AC-I si AC-O. Daca vreuna din aceste scale este invalida, indexul AX nu poate fi calculat.

DESCRIERE COMPORTAMENTALA

Scoruri mici

Persoanele cu scoruri mici pe scala AX-Index au o tendinta scazuta de exprimare deschisa a furiei. Sunt ori persoane controlate, la scoruri foarte mici ale scalei chiar supracontrolate, ori opereaza intuitiv sau constient cu tehnici de constientizare si control al traierilor psihologice care tin de resimtirea si manifestarea furiei.

Scoruri mari

Persoanele cu scoruri mari la aceasta scala au tendinta de a exprima cu mare usurinta furia resimtita la un anumit moment, ori in exterior, spre alte persoane sau obiecte, ori in interior, spre sine. Sunt mai degraba lipsite de control in a-si exprima pulsunile de furie si de asemenea mai degraba lipsite de mecanisme de coping cu situatiile generative ale furiei, sau de control al manifestarilor sale.

SUGESTII PENTRU DEZVOLTARE PERSONALA

Scoruri mici

Scorurile mici la aceasta scala sunt de principiu dezirabile si nu incamba potientiale probleme. Scorurile foarte mici ar trebui considerate coroborat cu structura celor patru scale care compun indicele de exprimare a furiei.

Scoruri mari

Scorurile mari ale acestei scale sunt un indicator global si ar trebui luate în considerare doar coroborate cu scorurile specifice ale celor patru scale de exprimare si control a furiei. Scorurile foarte mari sunt în orice situatie îngrijoratoare si necesita interventie specializata, însa linia directoare specifica pe care ar trebui sa se înscrie aceasta interventie ar trebui stabilita în functie de structura demonstrata de scalele AX-I, AX-O, AC-I si AC-O.

© 1988, Psychological Assessment Resources, Inc. Toate drepturile sunt rezervate, asupra testului si a tuturor accesoriilor.

Nici o parte a acestui test, foi de raspuns, caiet de testare sau raport asociat nu poate fi tiparita sau reprodusa prin orice forma, electronic, mecanic sau fotografic, nu poate fi tradusa si nu poate fi inclusa în vreun sistem de stocare a informatiei sau folosit pentru a tipari sau reproduce o interpretare electronica, fara permisiunea prealabila si expresa în scris a autorului sau a distribuitorului national autorizat.

Psychological Assessment Resources, Inc.
16204 N. Florida Ave, Lutz, FL 33549, USA
Tel/Fax (+1) 800 331 8378

Distribuit în România sub licenta de D&D Consultants Grup, SRL.

D&D Consultants Grup, SRL
Strada Zambilelor nr. 41, Sector 2, Bucuresti, ZIP 023782
Tel/Fax (+4) 021 242 8963

Acest test nu poate fi revândut, sublicentiat, redistribuit sau în orice alt mod transferat sau folosit în orice modalitate de orice alta parte decât persoana sau entitatea careia i-a fost licentiat. Orice violare a acestei prevederi va duce la anularea automata a licentei si va pune partile implicate în culpa în conformitate cu legea drepturilor de autor.